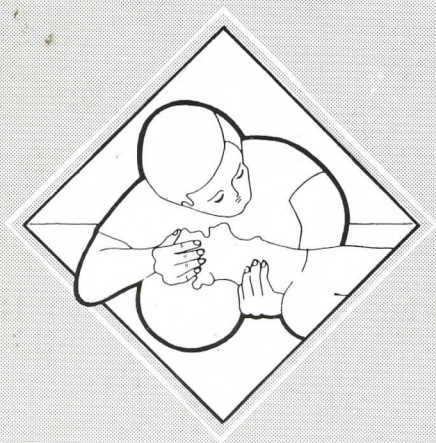

PRVA POMOĆ

CRVENI KRIŽ

21712

PRVA POMOĆ

Međunarodni Komitet Crvenog Križa (MKCK)
19, avenue de la Paix
CH-1202 Genève, Suisse

PRVA
POMOĆ

Medicinski Komitet Crvenog Krsta (MKKC)
18, avenue de la Paix
CH-1202 Genève, Suisse

IME : _____

ADRESA : _____
_____
_____

BROJ OSOBNE KARTE : _____

KRVNA GRUPA : _____

U SLUČAJU NESREĆE OBAVIJESTITI:
_____
_____

Prva pomoć je samo privremena pomoć koja se pruža da bi se spasio život, spriječila daljnja ozljeda i ublažila patnja dok ne stigne stručna medicinska pomoć.

**SPAŠAVATE ŽIVOT
AKO ODMAH DJELUJETE
KADA NETKO :**

prestane disati

obilato krvari

izgubi svijest

Osoba koja pruža prvu pomoć mora biti
svjesna granica svojih mogućnosti i
zatražiti stručnu medicinsku pomoć što
prije može.

ZAŠTITITE POVRIJEĐENU OSOBU

1. Pogledajte oko sebe da vidite prijeti li povrijeđenom ili vama daljnja opasnost.
2. Ukoliko je to moguće, ostavite povrijeđenog da leži tamo gdje je, dok ga se ne pregleda. Ukoliko ga morate pomaknuti, učinite to vrlo pažljivo.
3. Ukoliko povrijeđeni povraća, položite ga u "koma položaj" kako bi spriječili ugušenje.
4. Ukoliko prestane disati, upotrijebite umjetno disanje.
5. Pokrijte povrijeđenog da mu bude toplo i zaštitite ga od vremenskih utjecaja.
6. Zavijte mu i imobilizirajte povrijeđene dijelove tijela.
7. Odredite najbolji način transporta povrijeđenog.
8. Zatražite stručnu pomoć što je prije moguće.

GUBITAK SVIJESTI

Provjerite da li je povrijeđeni pri svijesti.

Ako nije, provjerite da li diše.

Ako diše, položite ga u "koma položaj".

Ako ne diše, očistite mu dišne putove.

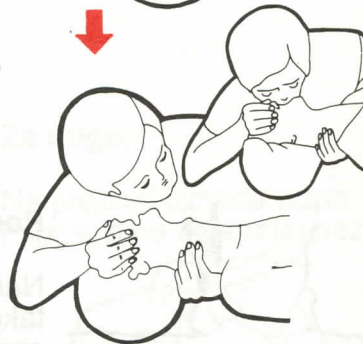
Povucite mu donju vilicu prema naprijed i nagnite glavu u natrag dok brada nije viša od nosnica. Povucite jezik prema naprijed iz grla.

Ukoliko povrijeđeni još ne diše, započnite umjetno disanje:

- začepite mu nosnice;
- duboko udahnite;
- stavite usne preko njegovih usana i pušite u njegova usta jednom u svakih 5 sekundi;

Ako je samostalno disanje ponovno uspostavljeno, položite povrijeđenog u "koma položaj".

ZAUSTAVLJANJE KRVARENJA

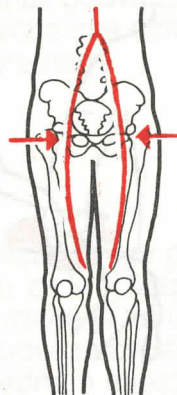
Direktni pritisak:

Gotovo svako krvarenje može se zaustaviti pritiskom debelog smotuljka načinjenog od najčistije tkanine koju imate. Stavite smotuljak na ranu i čvrsto pritisnite.

Podizanje:

Namjestite povrijeđenog tako da je rana iznad razine srca. Ako su povrijeđeni glava ili vrat, podignite glavu i ramena.

TOČKE PRITISKA

Ako se krvarenje nastavlja, arterija mora biti pritisnuta uz kost iznad rane.

Na ruci:

Na pola puta od lakta prema pazuhu.

Za nogu:

Na preponi između trupa i noge, a ne na samoj nozi.

ZAUSTAVLJANJE KRVARENJA

**Podvezivanje žila je opasno.
Pribjegavajte mu samo u krajnjem slučaju.**

Napravite zavoj za podvezivanje koristeći dugu platnenu traku široku barem 5 cm. (ne upotrebljavajte užu, najlonsku čarapu ili žicu).

Stavite zavoj na nepovrijeđeni deo uda, tik iznad same rane tako da ne spadne kada ga se stisne.

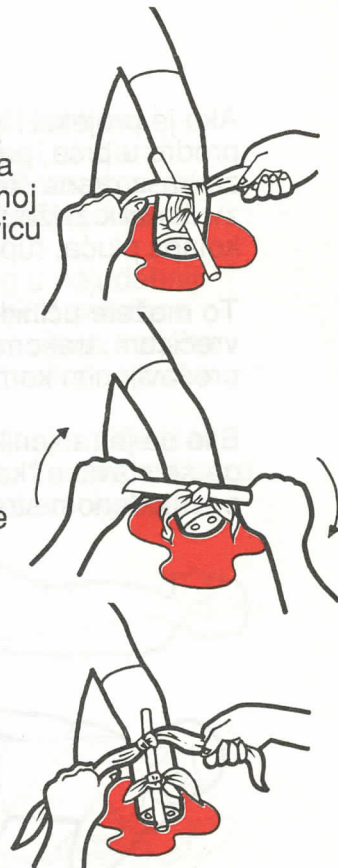
Omotajte platnenu traku dva puta oko uda i prekržite krajeve provlačeći ih jedan ispod drugoga.

Uzmite kratki, čvrsti štap ili sličan predmet i položite ga preko polučvora na platnenoj traci. Zavežite drugu polovicu čvora preko štapa.

Okrećite štap da biste stegnuli podvezu. Okrećite sve dok krvarenje ne prestane.

Zavežite drugu platnenu traku za kraj štapa i pričvrstite je za ud kako bi podveza čvrsto stajala na jednom mjestu.

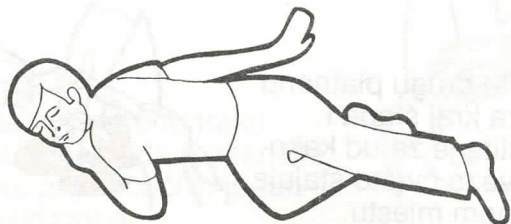

PROSTRIJELNE RANE PRSNOG KOŠA

Ako je projektil ili drugi oštar predmet prodro u prsa, pri udisanju i izdisanju zraka iz prsne šupljine može se čuti zvuk nalik zvižduku. Da bi se izbjegao kolaps pluća, rupa se mora zatvoriti.

To možete učiniti rukom, plastičnom vrećicom, trakom ili nekoliko puta presavijenim komadom čiste tkanine.

Bilo da je ranjenik pri svijesti ili ne, mora ga se staviti u "koma položaj", i to sa povrijeđenom stranom prsa prema dolje.

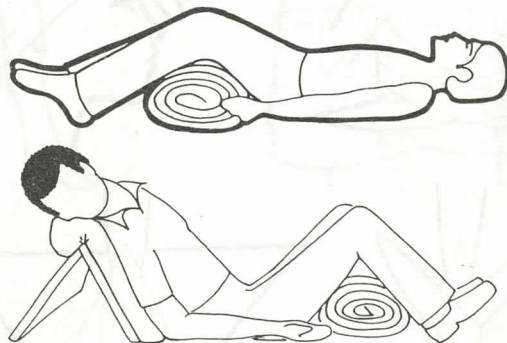

TRBUŠNE RANE

Pokrijte ranu čistom tkaninom. Ukoliko crijeva ili drugi unutarnji organi izlaze van, ne pokušavajte ih gurati natrag u trbušnu duplju.

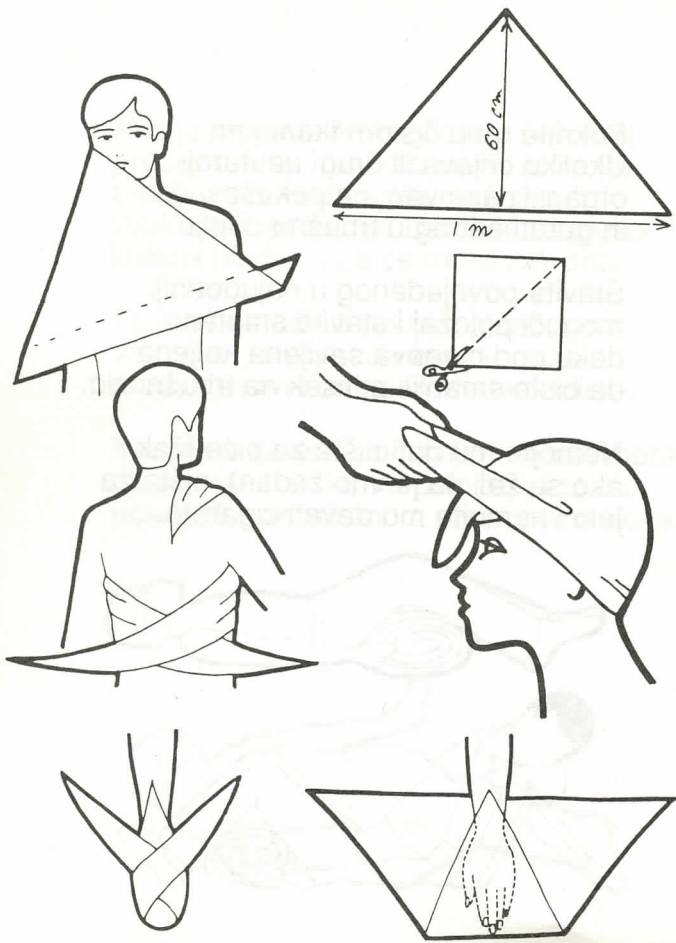
Stavite povrijeđenog u najudobniji mogući položaj i stavite smotanu deku pod njegova savijena koljena da biste smanjili pritisak na trbušni zid.

Nemojte mu dati ništa za piće (čak i ako se žali da je vrlo žedan), ništa za jelo i nemojte mu davati cigarete.

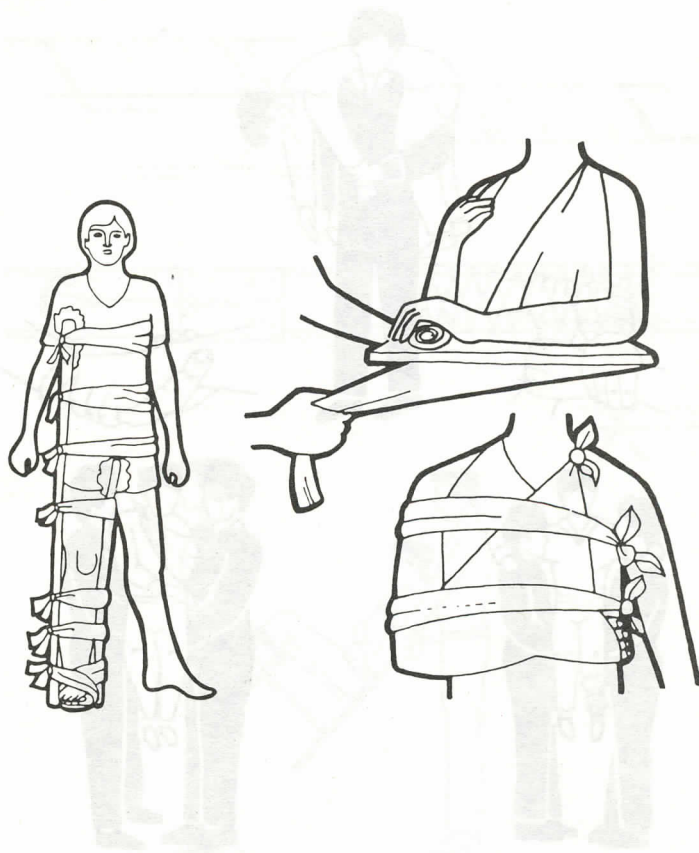

ZAVIJANJE

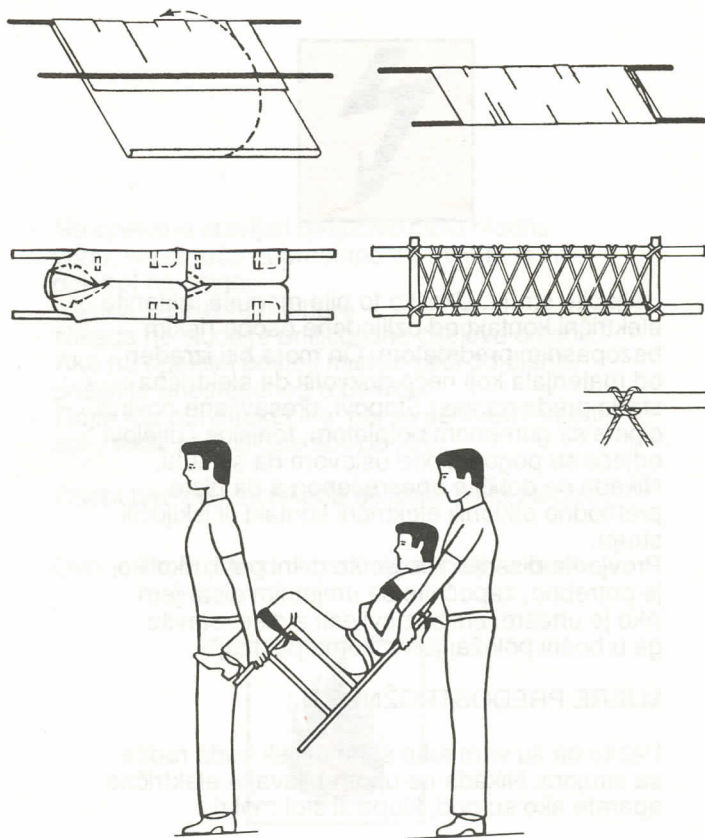
IMOBILIZACIJA

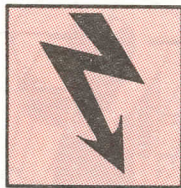
TRANSPORT

IMROVIZIRANA NOSILA

STRUJNI UDAR

Isključite struju. Ukoliko to nije moguće, uklonite električni kontakt od ozlijeđene osobe nekim bezopasnim predmetom. On mora biti izrađen od materijala koji neće dozvoliti da električna struja pređe na vas. Stapovi, presavijene novine, cipele sa gumenom potplatom, tenisice i dijelovi odjeće su pogodni pod uslovom da su suhi. Nikada ne dotičite unesrećenog a da niste prethodno otklonili električni kontakt ili isključili struju.

Provjerite disanje. Provjerite dišni put i, ukoliko je potrebno, započnite sa umjetnim disanjem. Ako je unesrećeni bez svijesti a diše, stavite ga u bočni položaj (tzv. "koma položaj").

MJERE PREDOSTROŽNOSTI :

Pazite da su vam ruke suhe uvijek kada radite sa strujom. Nikada ne upotrebljavajte električne aparate ako su pod, klupa ili stol mokri.

OPEKLINE

- Na opekline stavljati isključivo čistu hladnu vodu. Neka teče neprestano 10 minuta ili više dok bol ne oslabi.
- Nikada ne bušite mjehure.
- Nikada ne skidajte prilijepljene dijelove odjeće.
- Ako na opeklini postoji mjehur veći od dlana, pošaljite unesrećenog u bolnicu.
- Dajte mu puno tekućine: čaj sa šećerom, voćni sok, vodu sa 2 žličice soli po litri.

Osobi bez svijesti nikada ne dajte ništa za piće.

Ovo je međunarodni znak za zapaljive materije.

DESTINATAIRE / PRIMATELJ

No. CICR

NOM COMPLET

Prezime

Ime

DATE DE NAISSANCE

Datum rođenja

SEXE : M / F
Spol : M / Ž

NOM COMPLET DU PERE

Prezime i ime oca

ADRESSE POSTALE COMPLETE

Adresa: mjesto i poštanski broj

Ulica i kućni broj

Telefon (pozivni broj i broj)

COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX - ROUGE
MEDUNARODNI KOMITET CRVENOG KRIŽA
19, av. de la Paix - CH - 1202 GENEVE

BILJEŠKE

MESSAGE CROIX - ROUGE
PORUKA CRVENOG KRIŽA

EXPEDITEUR / POŠILJALAC _____ No. CICR _____

NOM COMPLET
Prezime _____

Ime _____

DATE DE NAISSANCE
Datum rođenja _____

SEXE : M / F
Spol : M / Ž

NOM COMPLET DU PERE
Prezime i ime oca _____

ADRESSE POSTALE COMPLETE
Adresa: mjesto i poštanski broj _____

Ulica i kućni broj _____

Telefon (pozivni broj i broj) _____

DESTINATAIRE / PRIMATELJ _____ No. CICR _____

NOM COMPLET
Prezime _____

Ime _____

DATE DE NAISSANCE
Datum rođenja _____

SEXE : M / F
Spol : M / Ž

NOM COMPLET DU PERE
Prezime i ime oca _____

ADRESSE POSTALE COMPLETE
Adresa: mjesto i poštanski broj _____

Ulica i kućni broj _____

Telefon (pozivni broj i broj) _____

COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX - ROUGE
MEDUNARODNI KOMITET CRVENOG KRIŽA
19, av. de la Paix - CH - 1202 GENEVE

MESSAGE / PORUKA

(Message de caractère personnel et/ ou familial)
(Poruka osobne i / ili porodične prirode)

Date (datum) _____ Signature (potpis)

Le destinataire est mon/ma

Primatelj je moj / moja (naznačiti srodstvo)

EXPERIMENTAL

[illegible]

Just how much?

(naznačiti srodstvo)

MESSAGE CROIX - ROUGE
PORUKA CRVENOG KRIŽA

EXPEDITEUR / POŠILJALAC

No. CICR

NOM COMPLET

Prezime

Ime

DATE DE NAISSANCE

Datum rođenja

SEXE : M / F

Spol : M / Ž

NOM COMPLET DU PERE

Prezime i ime oca

ADRESSE POSTALE COMPLETE

Adresa: mjesto i poštanski broj

Ulica i kućni broj

Telefon (pozivni broj i broj)

DESTINATAIRE / PRIMATELJ

No. CICR

NOM COMPLET

Prezime

Ime

DATE DE NAISSANCE

Datum rođenja

SEXE : M / F

Spol : M / Ž

NOM COMPLET DU PERE

Prezime i ime oca

ADRESSE POSTALE COMPLETE

Adresa: mjesto i poštanski broj

Ulica i kućni broj

Telefon (pozivni broj i broj)

COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX - ROUGE
MEĐUNARODNI KOMITET CRVENOG KRIŽA
19, av. de la Paix - CH - 1202 GENEVE

DESTINATAIRE / PRIMATELJ _____

No. CICR _____

NOM COMPLET

Prezime _____

Ime _____

DATE DE NAISSANCE

Datum rođenja _____

SEXE : M / F

Spol : M / Ž

NOM COMPLET DU PERE

Prezime i ime oca _____

ADRESSE POSTALE COMPLETE

Adresa: mjesto i poštanski broj _____

Ulica i kućni broj _____

Telefon (pozivni broj i broj) _____

COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX - ROUGE

MEĐUNARODNI KOMITET CRVENOG KRIŽA

19, av. de la Paix - CH - 1202 GENEVE

BILJEŠKE

Korisne adrese:

Centralna agencija za traženje
MKCK

19, Av. de la Paix
1202 Genève
Suisse

Služba traženja Crvenog Kriza u mojem mjestu:

U međunarodnim sukobima, građanskim ratovima i situacijama unutarnjih nemira i zategnutosti, njezini glavni zadaci jesu:

1. Prikupiti, unijeti, obraditi i prenijeti sve obavijesti potrebne za identifikiranje osoba kojih se traži uz pomoć MKCK-a.
2. Prenositi poruke između razjedinjenih članova obitelji kada su normalni putovi komunikiranja prekinuti.
3. Tražiti osobe prijavljene kao nestale ili čiji rodaci nemaju o njima nikakvih vijesti.
4. Ponovno ujediniti obitelji i organizirati repatrijacije.

POSJETE ZAROBLJENICIMA

Posjete MKCK-a imaju za cilj utvrđivanje materijalnih i psiholoških uvjeta zarobljenštva i postupanja sa zarobljenicima.

MKCK u slučaju potrebe predlaže vlastima koje drže zarobljenike mjere za poboljšanje uvjeta.

Izvršitelji koje MKCK piše nakon posjeta mjestima na kojima se drže zarobljenici strogo su poverljivi i ne smiju se objavljivati. Kod unutarnjih sukoba, izvršitelji se predaju isključivo vlastima koje drže zarobljenike.

U međunarodnim sukobima, izvršitelji se predaju i vlastima koje drže zarobljenike i vlastima država iz kojih potječu zarobljenici.

PRECIZNI KRITERIJI

Bilo da se radi o situaciji koju pokrivaju Zenevske konvencije ili ne, u svojem djelovanju u korist zarobljenika MKCK primjenjuje iste kriterije, tj.:

- njegovi delegati moraju imati pristup svim zarobljenicima i mora im biti omogućeno da sa njima razgovaraju slobodno i bez prisustva svjedoka;

- delegati moraju imati pristup svim mjestima gdje se zarobljenike drži i mora im biti omogućeno da posjete ponavljaju;

- moraju im se dostaviti popisi svih osoba koje treba posjetiti (ili im se omogućiti da takve popise sastave na licu mjesta).

Međunarodni Komitet Crvenog Kriza, sa sjedištem u Ženevi (Švicarska), osnivačko je tijelo Pokreta Crvenog Kriza i Crvenog Polumjeseca.

Kao neutralni posrednik u slučaju oružanih sukoba, МКСК nastoji, na svoju vlastitu inicijativu ili na temelju Ženevskih konvencija, pružiti pomoć i zaštitu žrtvama međunarodnih i građanskih ratova kao i unutarnjih nemira i napetosti, doprinoseći tako miru u svijetu.

Kao inicijator i unapređivač Ženevskih konvencija, Međunarodni Komitet Crvenog Kriza je čuvar međunarodnog humanitarnog prava.

- Države članice Ženevskih konvencija dužne su:
- brinuti o ranjenicima podjednako, bez obzira na to da li se radi o prijateljima ili neprijateljima;
  - respektirati fizički integritet, čast, dostojanstvo, obiteljska prava, kao i moralna i religiozna uvjerenja svakog pojedinca;
  - zabraniti mučenje i nehumane postupke, izvršenje smrtnih kazni bez propisanog suda, te istrebljenje, deportacije, uzimanje talaca, te pljačkanje i razaranje civilne imovine;
  - omogućiti delegatima Međunarodnog Komiteta Crvenog Kriza da posjećuju zarobljenike i da sa njima nasamo razgovaraju.

U vrijeme rata određena pravila se moraju poštivati, čak i kada je neprijatelj u pitanju. Ova su pravila sadržana uglavnom u četiri Ženevske konvencije iz 1949. godine i Dopunskim protokolima uz ove Konvencije iz 1977. godine.

Do sada (kolovoz 1991.) ukupno 164 države svijeta su pristupile Ženevskim konvencijama; 103 države su članice I-og a njih 93 II-og Dopunskog protokola. Kao potpisnik Ženevskih konvencija i njihovih Dopunskih protokola, Jugoslavija je obavezna poštivati ove međunarodne ugovore.

Ovi ugovori zasnovani su na zamisli poštivanja svakog pojedinca i njegovog dostojanstva. Osobe koje ne sudjeluju direktno u okršajima ili koje su van dalje borbe zbog bolesti, ranjavanja ili iz nekog drugog razloga, moraju se poštivati i štiti od posljedica rata; nastradalim licima mora se pomoći i o njima se brinuti bez diskriminacije. Posebno se moraju štiti bolnice, medicinsko osoblje i transporti, kao i osoblje, objekti i oprema Crvenog križa.

Ženevske konvencije štite sljedeće kategorije osoba:

Ranjene i bolesne pripadnike oružanih snaga na bojištu i sanitetsko osoblje (I Konvencija).

Ranjene i bolesne pripadnike oružanih snaga na moru i brodolomce (II Konvencija).

Ratne zarobljenike (III Konvencija).

Gradanska lica u vlasti neprijatelja ili na okupiranim područjima (IV Konvencija).

Član 3, koji je zajednički za sve četiri Konvencije, odnosi se na unutarnje sukobe i obavezuje humanu postupanje sa svim osobama koje ne sudjeluju u sukobu ili koje to više ne čine. Ta odredba osobito zabranjuje nehumane postupke, uzimanje talaca, mučenje i izvršenje smrtnih kazni bez suđenja i nalaže da se suđenja moraju odvijati uz sve propisane garancije.

Dopunski protokoli detaljnije se bave međunarodnim (Protokol I) i unutarnjim sukobima (Protokol II). U toku sukoba mora se praviti razlika između civilnih objekata i vojnih ciljeva.

1. Poštivajte ih.

2. Postupite humano
sa onima koji su
u vašoj vlasti.

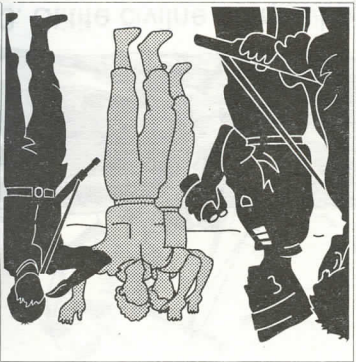
3. Štitite ih od
nasilja. Odmazda
i uzimanje talaca
su zabranjeni.

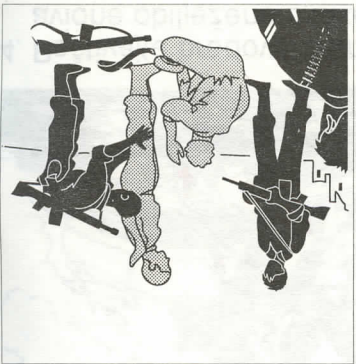
4. Poštivajte njihovo
vlasništvo,
ne oštećujte ga
i ne kradite.

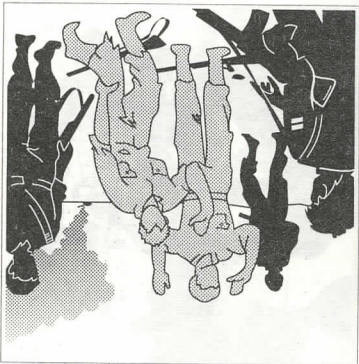
1. Poštedite ih.

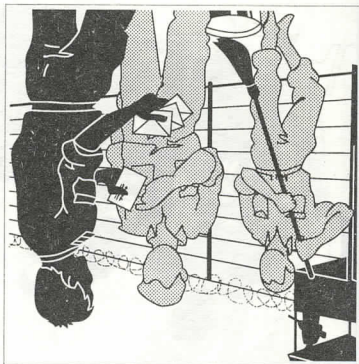
2. Razoružajte ih.

3. Predajte ih svom
prepostavljenom.

4. Postupite sa njima
humano. Njihove
obitelji moraju biti
informirane o
njihovom
zarobljavanju.

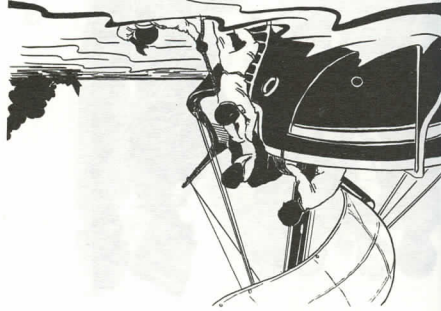

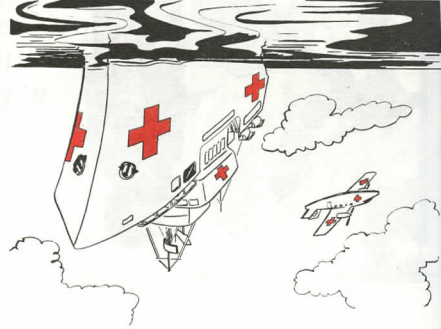
1. Štitite ranjenike, bolesnike i brodolomce (kao i letaćko osoblje).

2. Potražite ih i sakupite nakon svakog okršaja.

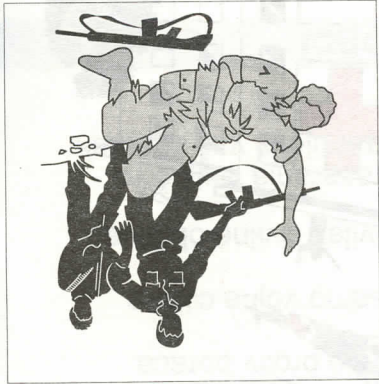
3. Štitite civilne čamce koji spašavaju ranjenike i brodolomce.

4. Pošivajte brodove-bolnice i medicinske avione obilježene znakom Crvenog Križa.

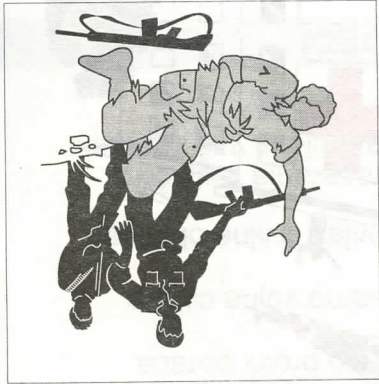
1. Pokupite ih.

2. Ukažite im pomoć.

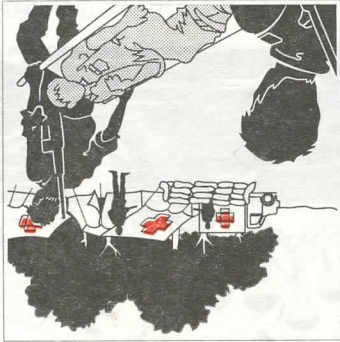
1. Pokupite ih.

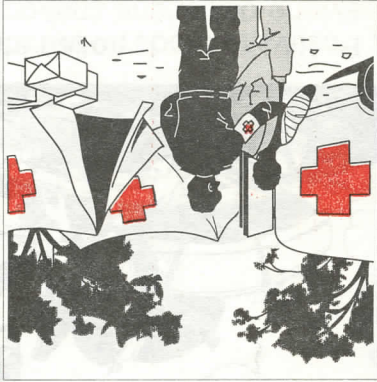
2. Ukažite im pomoć.

3. Predajte ih svom
pretpostavljenom ili
najbližoj medicinskoj
ekipi.

4. Pošaljite
medicinsko
osoblje i objekte.

PRAVILA BORBE

1. Borte se samo protiv boraca.
2. Napadajte samo vojne ciljeve.
3. Poštedite civile i civilne objekte.
4. Ograničite razaranja isključivo na ono što zahtijeva vaš zadatak.

BORCI

Postivajte ovaj znak i
On štiti :

- ranjenike i bolesnike;
- medicinsko osoblje i osoblje Crvenog križa;
- vozila hitne pomoći i transporte pomoći Crvenog križa;
- bolnice, stanice za prvu pomoć i objekte Crvenog križa.

21712

PRAVILA PONAŠANJA ZA BORCE

Medunarodni Komitet Crvenog Kriza (MKCK)
19, avenue de la Paix
CH-1202 Genève, Suisse

PRAVILA PONAŠANJA ZA BORCE